

Schakels

Kaartjes van

SURINAME

en de

NEDERLANDSE

ANTILLEN

in kaart

INHOUD

Dr. J. I. S. Zonneveld Ten geleide
Wetenschappelijk medewerker
Geologische Stichting te Haarlem

J. C. Nefkens Overzichtskaarten van :
Cartograaf 's-Gravenhage

De Nederlandse Antillen in het Caribische gebied

Aruba

Bonaire

Curaçao

St. Maarten

St. Eustatius en Saba

★

10 Jarenplan voor de Ontwikkeling van Suriname

Suriname met bladindeling

District Nickerie

District Coronie

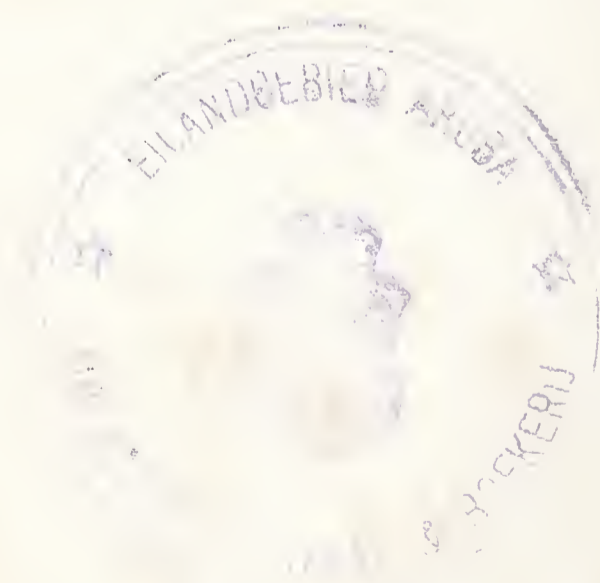
District Saramacca

District Suriname . Deel I

District Suriname . Deel II

District Commewijne

District Marowijne

Ten geleide

Het was een goede gedachte van de redactie van „Schakels” een aflevering van deze serie publicaties te vullen met kaartjes van Suriname en de Ned. Antillen.

Veel van het op dit moment beschikbare kaartmateriaal gaat namelijk terug op vrij sterk verouderde bronnen.

Kaartjes die „bij” willen zijn, worden samengesteld uit allerlei gegevens, die soms vrij ver uit elkaar liggen. Daar is in de eerste plaats de topografische ondergrond, omvattend de omtrekken van de kustlijnen, de ligging der rivieren en kanalen. Als grondslag voor de afdeling Suriname van deze „Schakels” heeft de samensteller, de heer J. Nefkens, gebruik gemaakt van de grote kaart van Bakhuys en de Quant, die in 1930 verscheen en die op haar beurt berustte op oudere kaarten en talrijke nieuwere gegevens, verzameld door wetenschappelijke expedities, de Marine, de Opnemingsdienst en het Boswezen.

Practisch alle kaarten en atlassen die na 1930 verschenen, maakten gebruik van deze belangrijke bron. Eerst betrekkelijk kort geleden kwamen nieuwere gegevens beschikbaar — zij het ook alleen voor de noordelijke helft van het land — in de vorm van foto's van de luchtkartering.

In Suriname zelf werden al heel spoedig, aan de hand van dit fotomateriaal werkkaarten gemaakt, die van groot belang konden worden voor diverse exploratie-werkzaamheden en wetenschappelijke onderzoeken.

Wanneer men nu deze nieuwe, op de luchtfoto's gebaseerde kaarten, vergelijkt met de oude, dan blijkt, dat sommige — op zichzelf niet altijd belangrijke kreken — anders lopen dan men vroeger meende, maar vooral blijkt dat de kustlijn plaatselijk vrij grote veranderingen heeft ondergaan. Op sommige plaatsen sloeg de zee grote stukken uit de kust weg, zoals bijv. bij Coronie, waar in circa 40 jaar een strook land van 1 km diepte in de golven verdween; elders vond echter aanslibbing plaats.

De landtong tussen de Saramacca-mond en de zee groeide westwaarts uit over een afstand van circa 5 à 6 km.

De in deze „Schakels” afgedrukte kaartjes geven wat deze kustlijnen betreffen nog de oude toestand weer, maar t.a.v. de nederzettingen en dergelijke zijn zij in practisch alle gevallen bijgewerkt tot op de situatie, zoals die zich in 1955 voordeed.

Zo zijn zowel de in staat van uitvoering verkerende, als de geprojecteerde polders van Wageningen op kaart 1 Suriname aangeduid. Het terrein van het Lelydorp-plan op kaart 4 Suriname, de ligging van de verschillende in de laatste jaren aangelegde airstrips (vliegvelden ten behoeve van de binnenlandse luchtvaart) en dergelijke, zijn eveneens aangegeven.

Het grootste deel van de Surinaamse bevolking houdt zich in de kustvlakte op. Vandaar dat deze kaartjes zich tot de noordelijke zône van het land beperken.

Slechts één gebied buiten de eigenlijke kustzone werd in de serie opgenomen, namelijk het gebied, dat door de spoorlijn naar Kabel doorsneden wordt. Maar dat is dan ook het deel van het binnenland, dat — juist door die spoorlijn — het best ontsloten is. Het omvat o.a. de goudterreinen nabij de Mindrinettikreek, de nederzetting Kabel, het terrein waar onderzoekingen worden gedaan i.v.m. het Stuwdam-plan (Brokponde en Sara), vele dorpen van boslandcreolen en enkele gebergten als bijv. het Wientie Waai gebergte en de Brownsberg. Deze berg, die circa 10 à 15 km ten westen van Kabel ligt, staat echter niet op de kaart aangegeven.

De kaartjes van de Ned. Antillen beelden een geheel andersoortig gebied uit.

Ook hun omtrekken werden overgenomen van kaartmateriaal, dat al tientallen jaren oud is, maar de veranderingen zijn er veel minder groot dan langs de Surinamekust. Ook hier werden de laatste „nieuwttjes” op geografisch gebied verwerkt.

Zo vermelden de kaartjes niet alleen de nieuwe naam voor het vliegveld van Curaçao „Dr. Albert Plesman-vliegveld”, maar ook die van de onlangs, ter gelegenheid van het koninklijk bezoek, omgedoopte vliegvelden van Aruba en Bonaire, respectievelijk „Prinses Beatrix-vliegveld” en „Flamingo-luchthaven”.

Tevens is de ligging van het nieuwe vliegveld van Sint Maarten aangeduid.

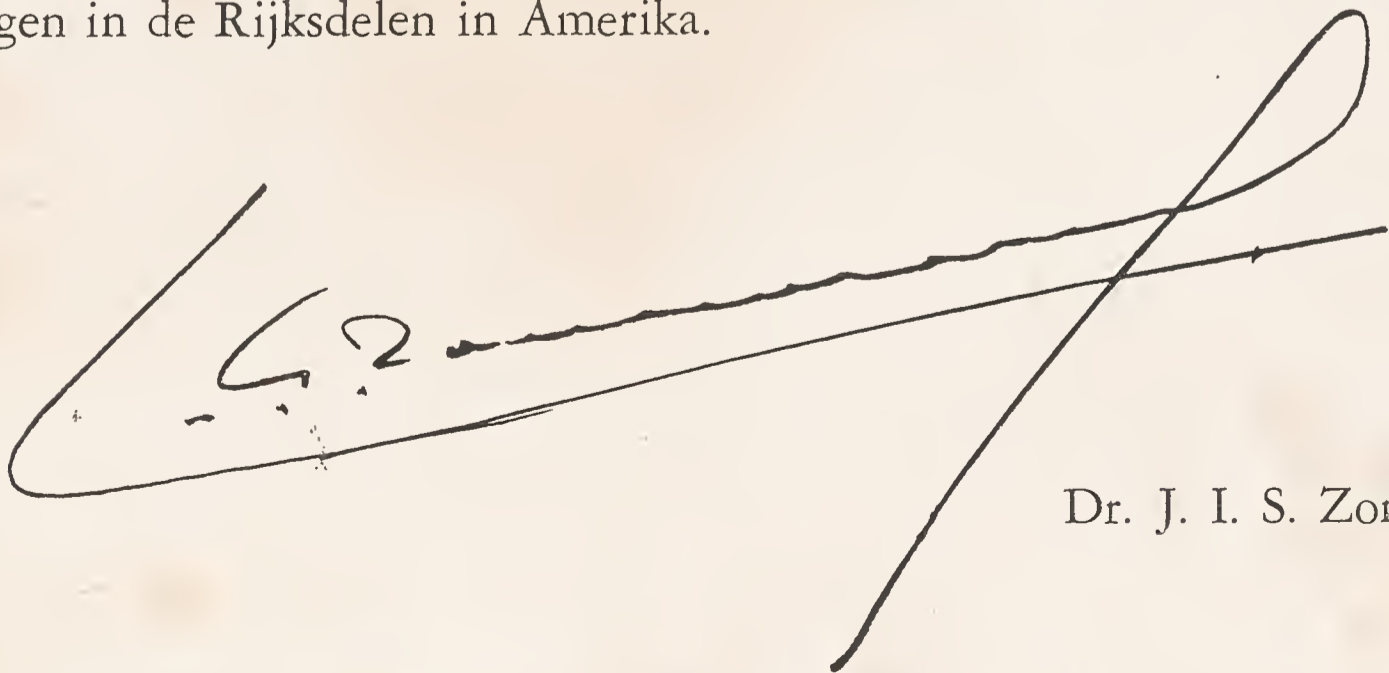
Het wegennet op de eilanden is heel wat dichter dan in Suriname, maar men heeft er ook veel minder drassige gebieden.

De op de kaarten aangegeven wegen zijn alle wel met motorvoertuigen — bijv. jeeps — te berijden, al hebben ze niet alle een even goed wegdek.

Zo heeft Bonaire twee asfaltwegen, „Kralendijk-vliegveld” en „Kralendijk-rincon”. Aruba en Curaçao hebben er meer. Saba heeft er geen, maar in plaats daarvan is er een betonweg, die van de landingsplaats aan de Ladderbaai door vele serpentine naar The Bottom leidt.

De kaartjes zijn in eenvoudig zwart-wit gehouden en de heuvels en bergen zijn gewoonlijk alleen door een driehoekje met hoogteaanduiding aangegeven.

Maar juist door deze eenvoud en overzichtelijkheid wordt gepoogd een belangrijk doel te bereiken, namelijk aan de lezers van „Schakels” een beter inzicht te verschaffen t.a.v. de huidige geografische verhoudingen in de Rijksdelen in Amerika.

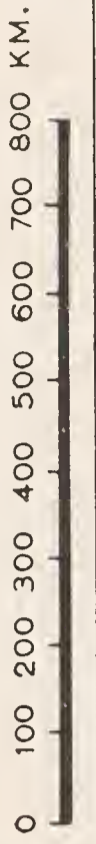
Dr. J. I. S. Zonneveld.

Overzichtskaarten

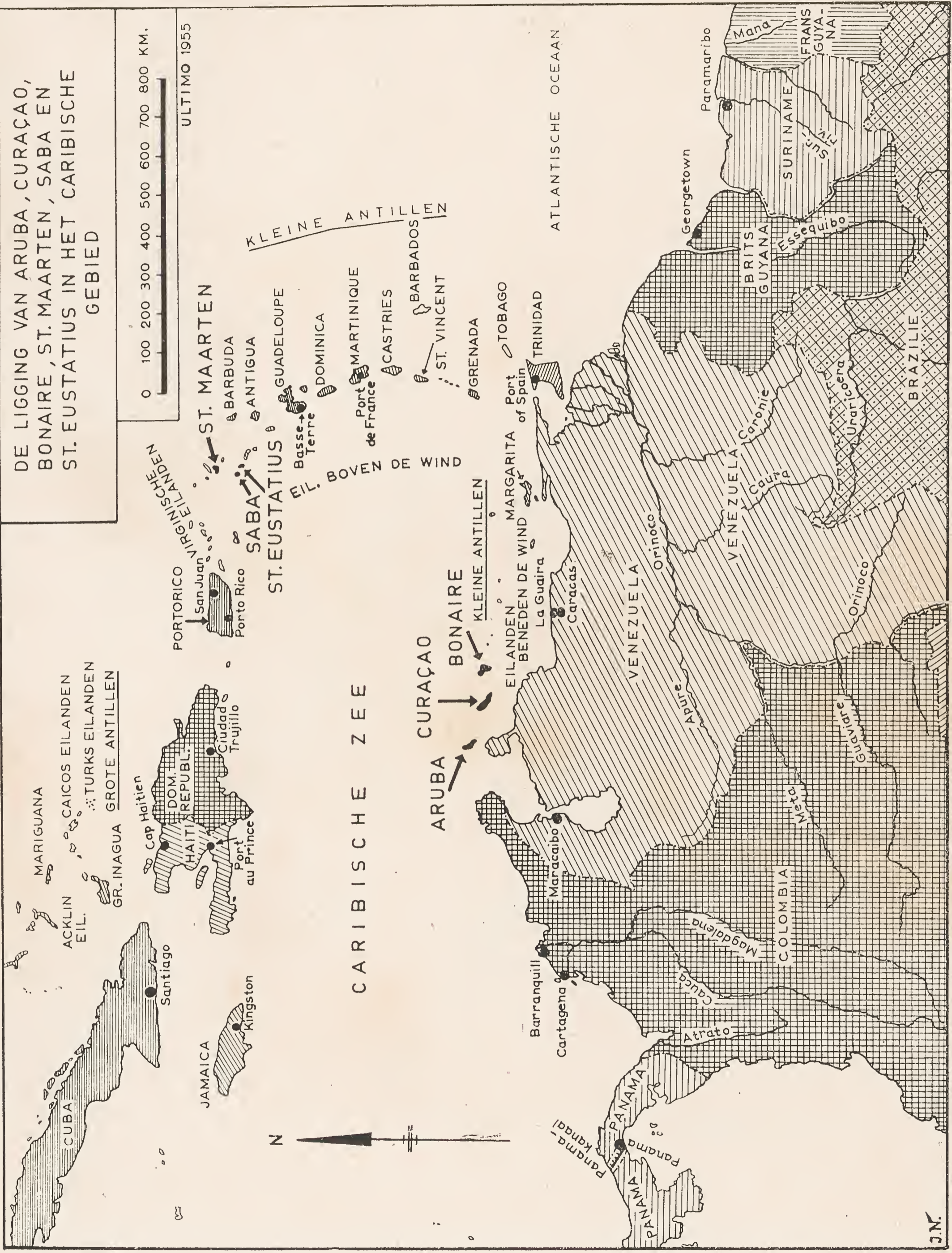
van de

NEDERLANDSE ANTILLEN

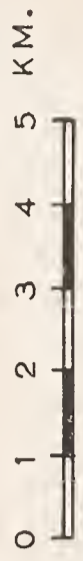
DE LIGGING VAN ARUBA, CURAÇAO,
BONAIRE, ST. MAARTEN, SABA EN
ST. EUSTATIUS IN HET CARIBISCHE
GEBIED

ULTIMO 1955

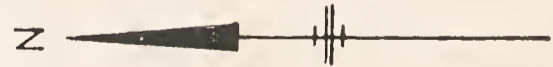
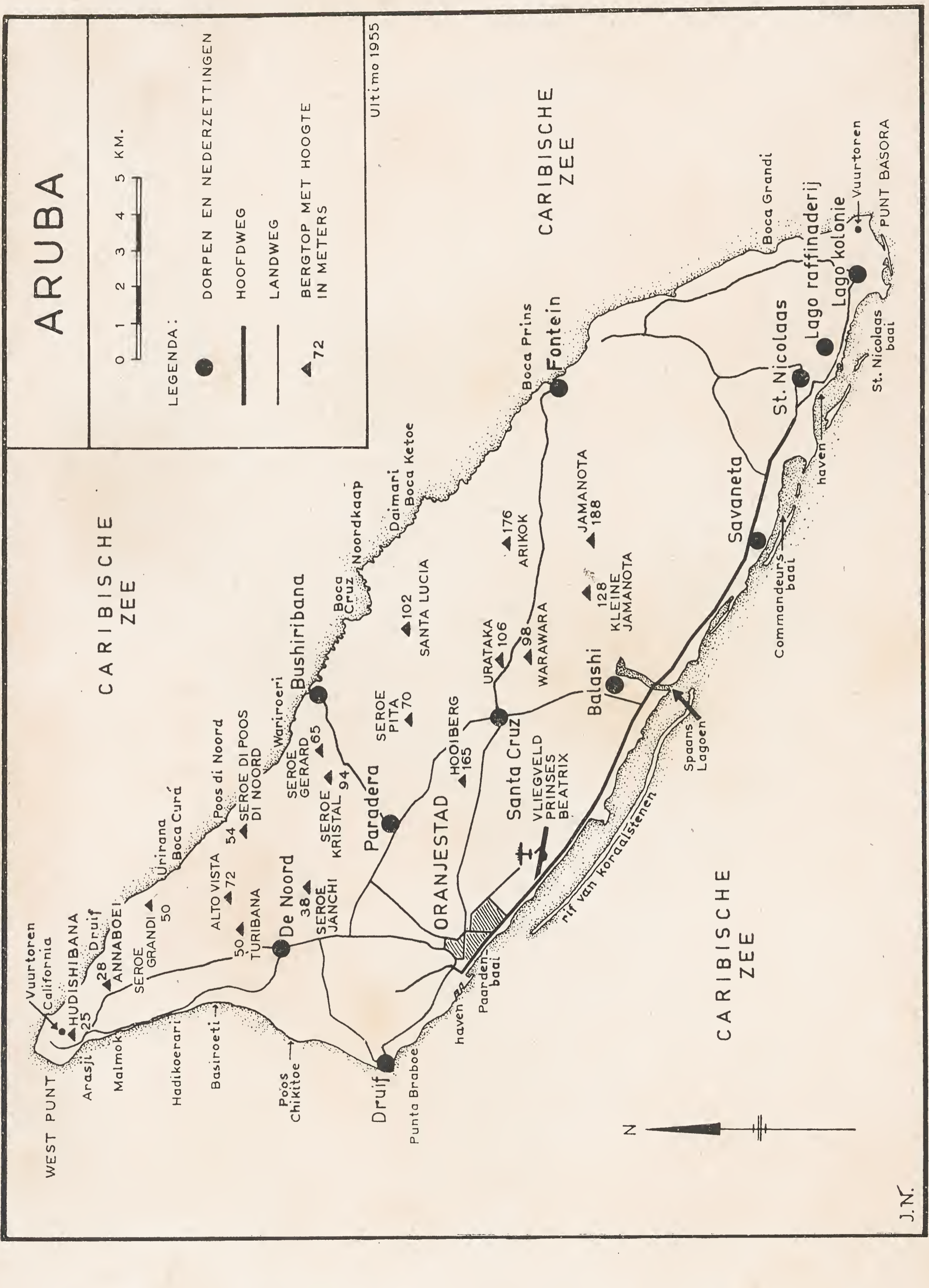
ARUBA

LEGENDA:

- DORPEN EN NEDERZETTINGEN
- HOOFDWEG
- LANDWEG
- ▲ 72 BERGTOP MET HOOGTE IN METERS

Uitimo 1955

Key: kaart WIS 1956. 62.144

ATLANTISCHE OCEAAN

CARIBISCHE ZEE

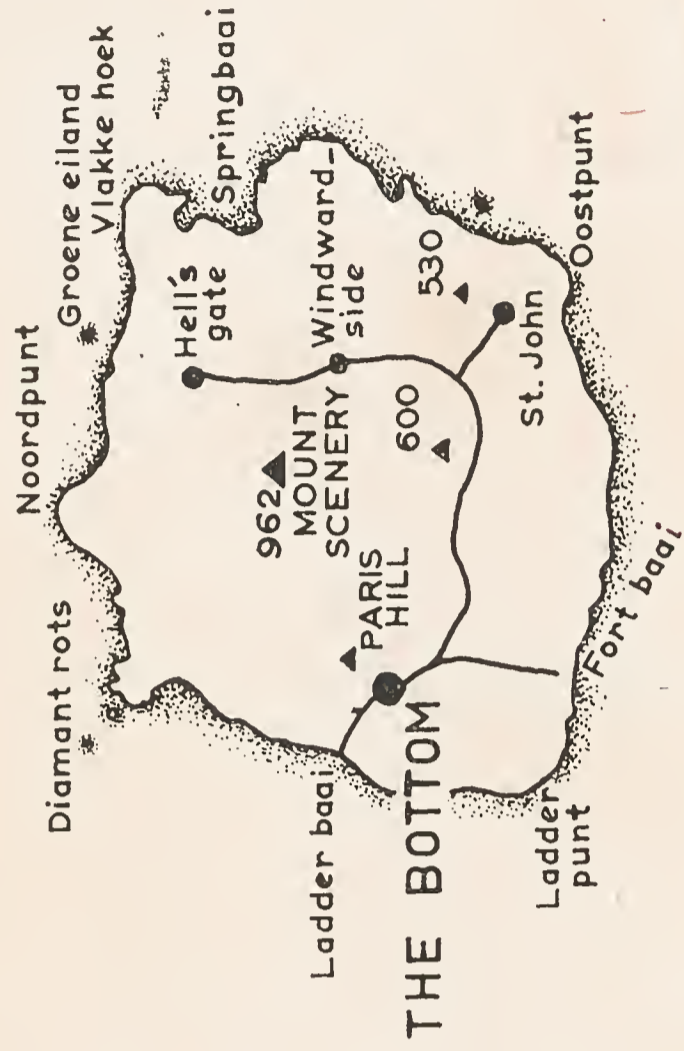

ST. EUSTATIUS

- LEGENDA:
- KLEINE NEDERZETTING
 - WEG
 - ▲ 601 BERGTOP MET HOOGTE IN METERS
 - ☼ KRATER

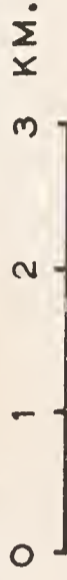
ATLANTISCHE OCEAAN

CARIBISCHE ZEE

SABA

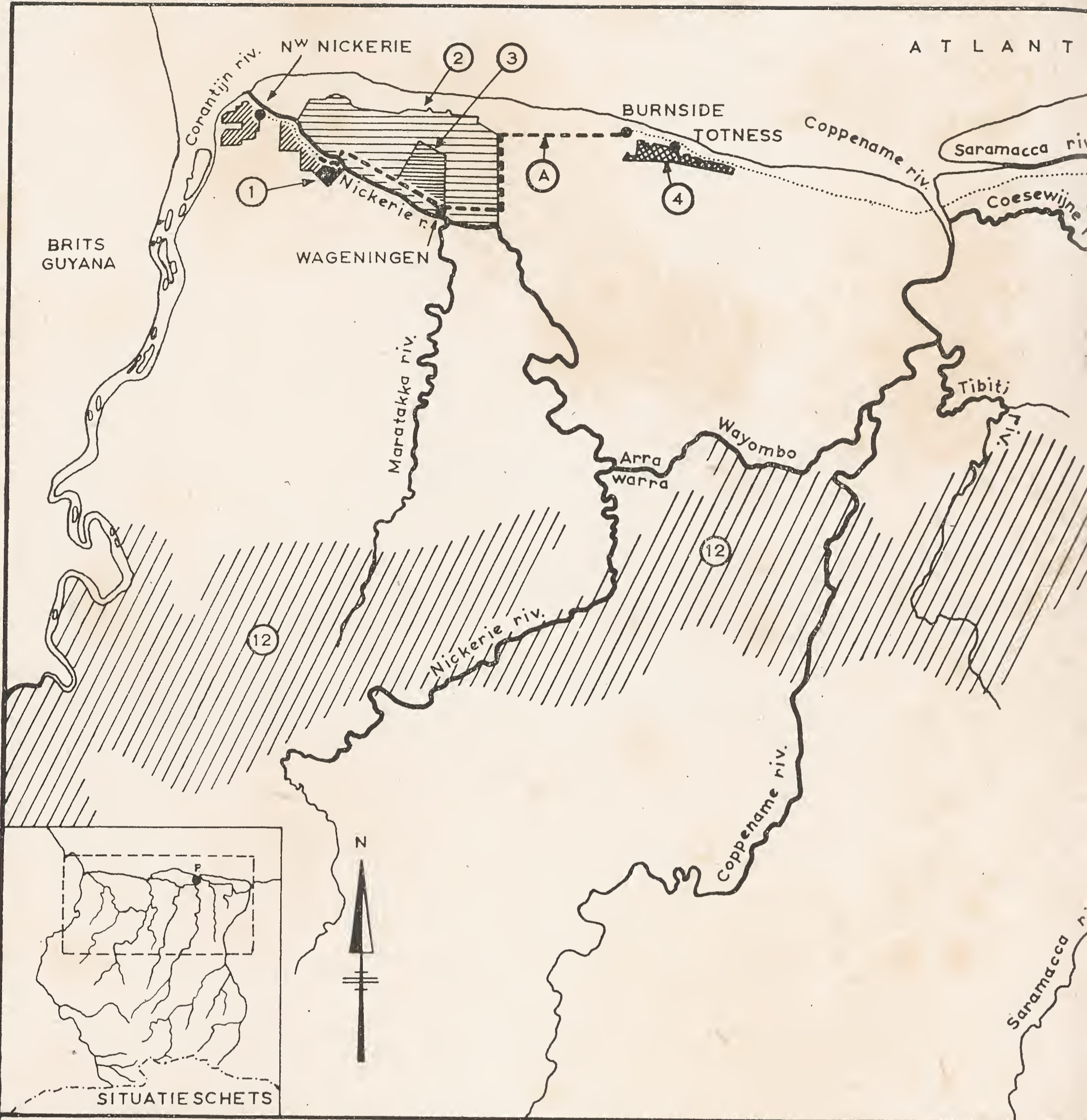

- LEGENDA:
- KLEINE NEDERZETTING
 - WEG
 - ▲ 962 BERGTOP MET HOOGTE IN METERS

Overzichtskaarten

van

SURINAME

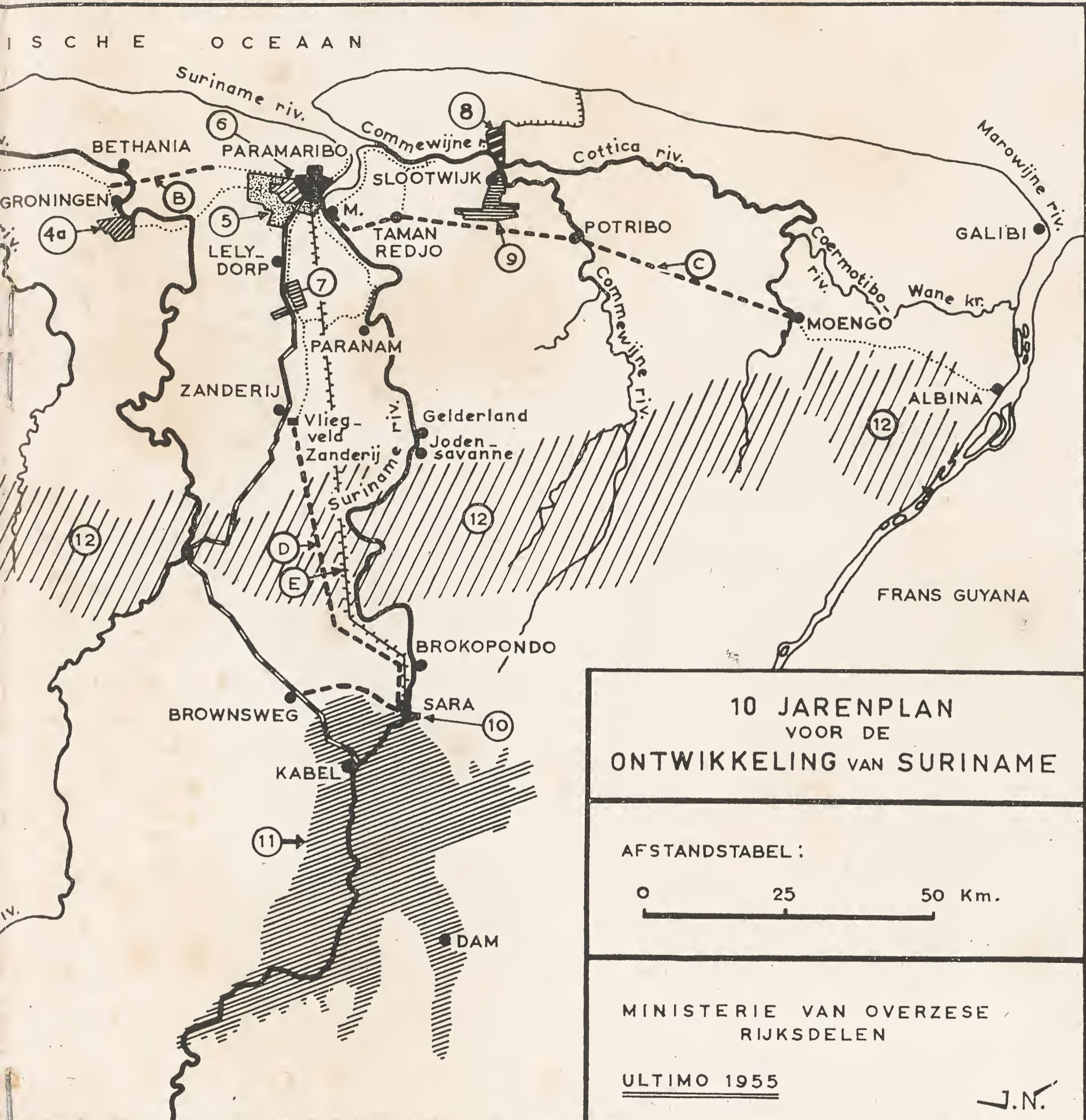

LEGENDA:

- 1. LANDELIJK OPBOUWPROJECT (GROOT-HENAR POLDER)
 - 2. NOORD-NICKERIE PLAN
 - 3. NOORD-NICKERIE PLAN. (EERSTE POLDER IN UITVOERING)
 - 4. CORONIE PROJECT
 - 4a. GRONINGEN PROJECT
 - 5. SARAMACCA PROJECT
 - 6. KWATTA PROJECT
- } LANDELIJKE OPBOUWPROJECTEN

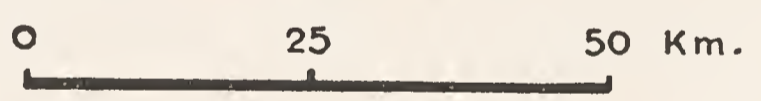
- 7. LELYDORPPLAN
- 8. LANDELIJK OPBOUW
- 9. PLAN SLOOTWIJK (M
- 10. TOEKOMSTIG WATER (STUWDAM BIJ DE V
- 11. GEPROJECTEERD ST
- 12. BOSONTSLUITINGSPL

NB wijzigingen voorbehouden

10 JARENPLAN
VOOR DE
ONTWIKKELING VAN SURINAME

AFSTANDSTABEL :

MINISTERIE VAN OVERZESE
RIJKSDELEN

ULTIMO 1955

J.N.

PROJECT (ALLIANCE)
NIET OPGENOMEN IN HET 10 J. PL.)
KRACHTWERK
VESTIGINGSPLAATS SARA)
UWMEER (COMBINATIEPLAN VOOR
DE SURINAME-RIVIER)
AN.

- A. GEPROJECTEERDE WEG VAN DE HENARPOLDER (BIJ NIEUW NICKERIE) TOT AAN BURNSIDE
- B. GEPROJECTEERDE WEG VAN GRONINGEN TOT HET GARNIZOENSPAD (BIJ PARAMARIBO)
- C. GEPROJECTEERDE WEG VAN MEERZORG (BIJ PARAMARIBO) OVER TAMAN REDJO EN POTRIBO TOT MOENGO
- D. GEPROJECTEERDE WEG VAN ZANDERIJ OVER BROKOPONDO EN SARA TOT BROWNSWEG
- E. GEPROJ. HOOGSPANNINGSLEIDING

58° W.L.V. GR.

56°

54°

ATLANTISCHE OCEAAN

SURINAME

BLADINDELING

BEHOORT BIJ DE GEDETAILLEERDE
OVERZICHTSKAARTEN N° 1 t/m. N° 7

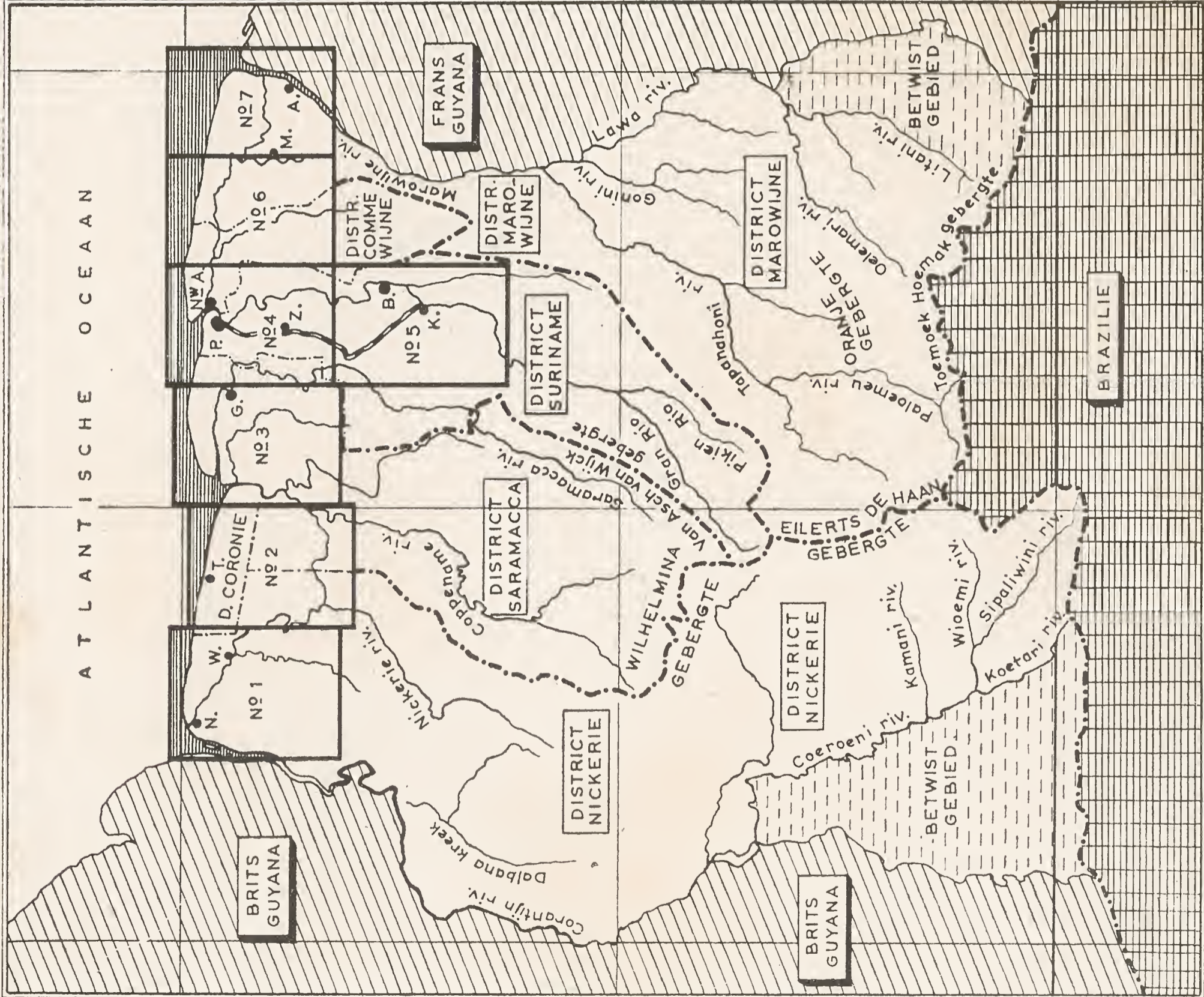
0 50 100 Km.

6°

4°

2°

B. N.

58° W.L.V. GR.

56°

54°

B. N.

LEGENDA, BEHORENDE BIJ DE VOLGENDE
GEDETAILLEERDE OVERZICHTSKAARTEN N° 1 t/m. N° 7.

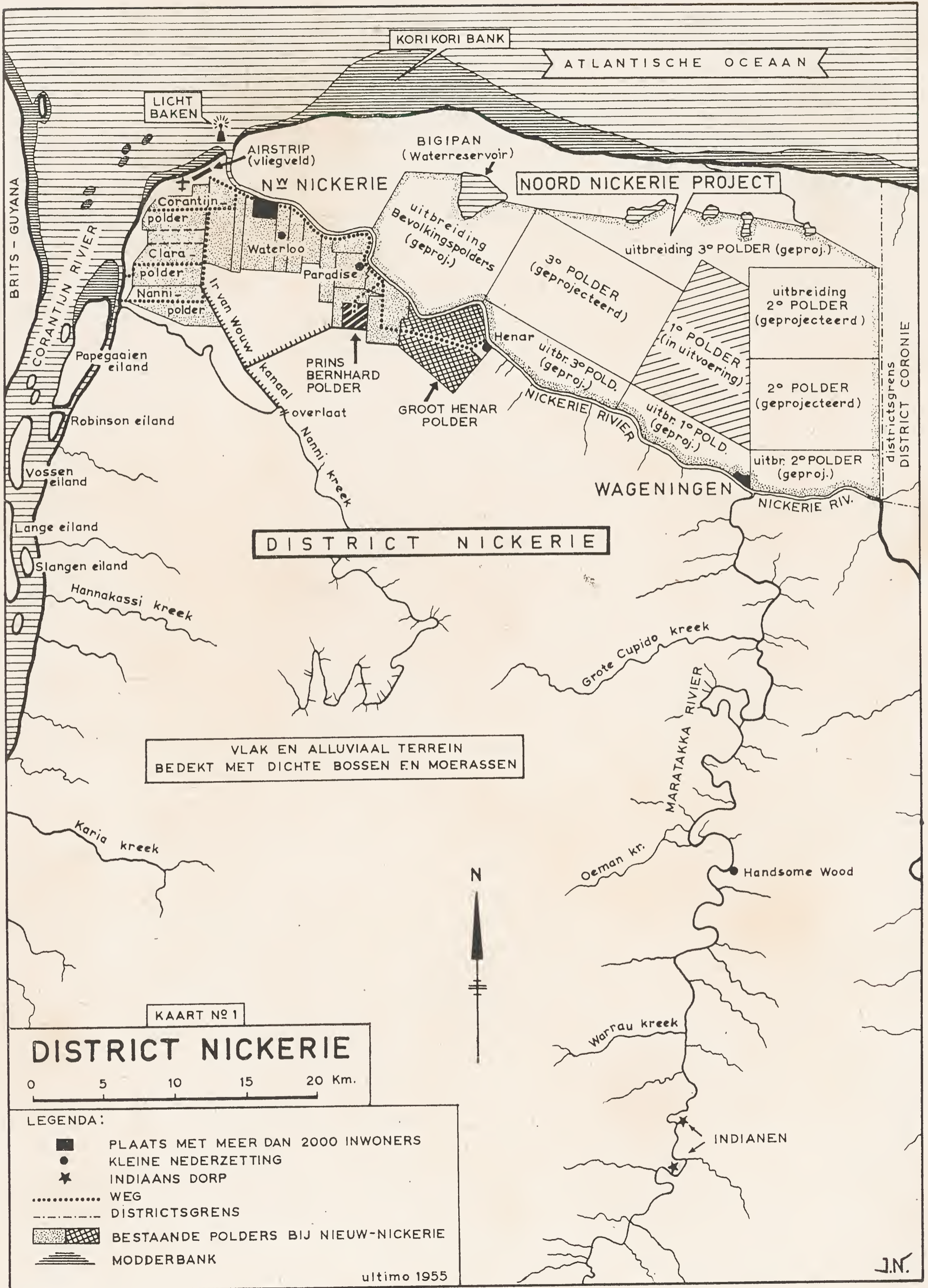
- PLAATS MET MEER DAN 2000 INWONERS
- BELANGRIJKE NEDERZETTING
- KLEINE NEDERZETTING
- INDIAANS DORP
- BOSLAND CREEOLS DORP
- BELANGRIJKE PLAATS IN FRANS GUYANA
- KLEINE NEDERZETTING IN FRANS GUYANA
- WEG
- SPOORWEG
- DISTRICTSGRENS
- EXPLOITATIE BAUXIET
- PLAATS MET EEN AIRSTRIP (START-EN
LANDINGSBAAN VOOR VLIEGTUIGEN T.B.V.
DE BINNENLANDSE LUCHTVAART)

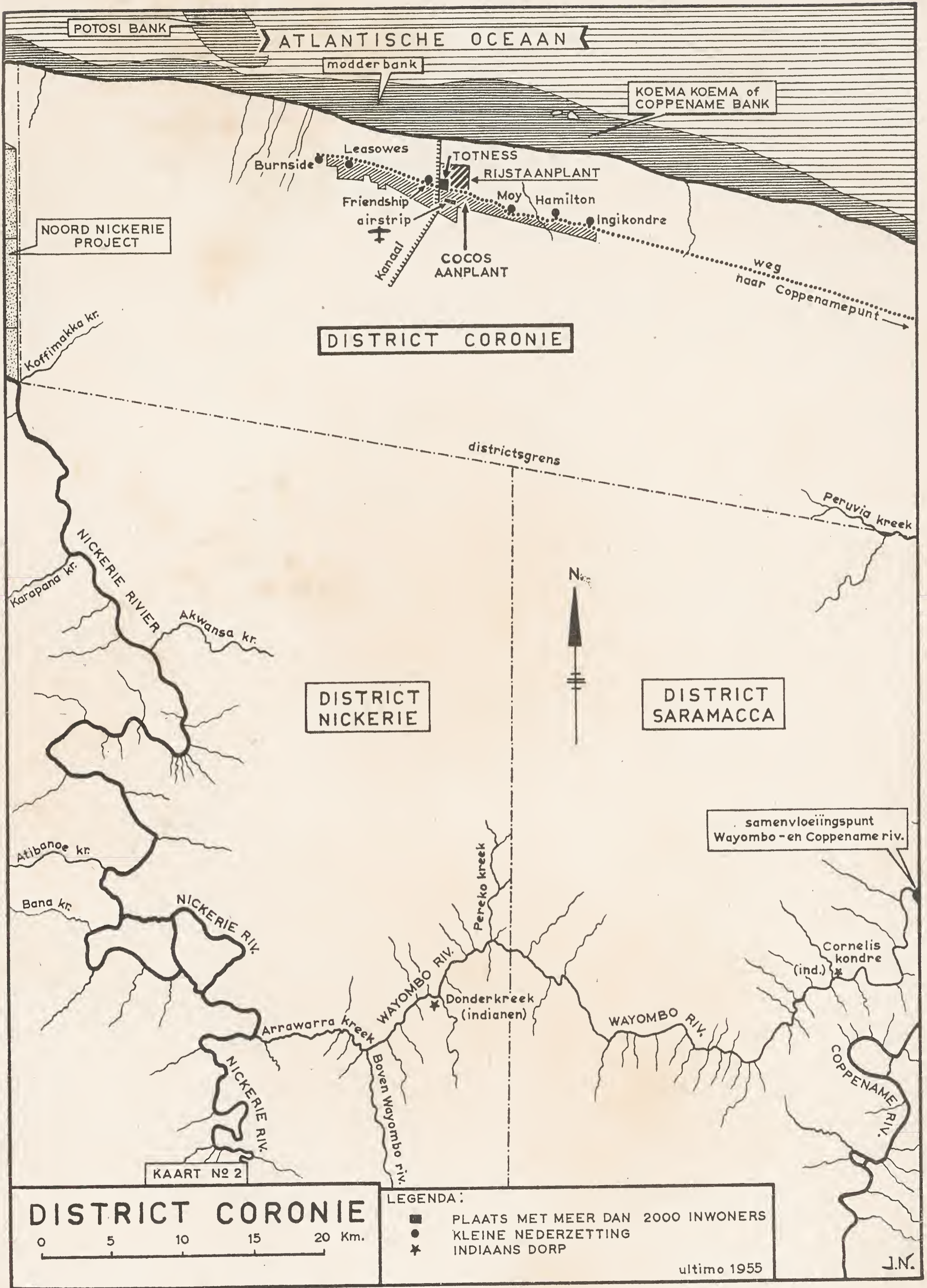
- KANAAL
- RIVIER (RIV.)
- KREEK (KR.)
- MODDERBANK
- ZANDBANK
- GEBERGTE

ALLE KAARTEN ZIJN VOORZIEN VAN EEN BEKNOPT
LEGENDA EN EEN AFSTANDSTABEL.

ULTIMO 1955

J.N.

POTOSI BANK

ATLANTISCHE OCEAN

modder bank

KOEMA KOEMA of COPPENAME BANK

Leasowes
Burnside
Friendship
airstrip
kanaal
COCOS AANPLANT
TOTNESS RIJSTAANPLANT
Moy
Hamilton
Ingikondre

NOORD NICKERIE PROJECT

weg naar Coppenamepunt

DISTRICT CORONIE

districtsgrens

Peruvia kreek

Koffimakka kr.

NICKERIE RIVIER

Karapana kr.

Akwansa kr.

DISTRICT NICKERIE

DISTRICT SARAMACCA

samenvloeiingspunt Wayombo - en Coppename riv.

Atibanoe kr.

Banda kr.

NICKERIE RIV.

Pereko kreek

WAYOMBO RIV.

Donderkreek (indianen)

WAYOMBO RIV.

Cornelis kondre (ind.)

COPPENAME RIV.

KAART N° 2

DISTRICT CORONIE

0 5 10 15 20 Km.

LEGENDA:

- PLAATS MET MEER DAN 2000 INWONERS
- KLEINE NEDERZETTING
- * INDIAANS DORP

ultimo 1955

J.N.

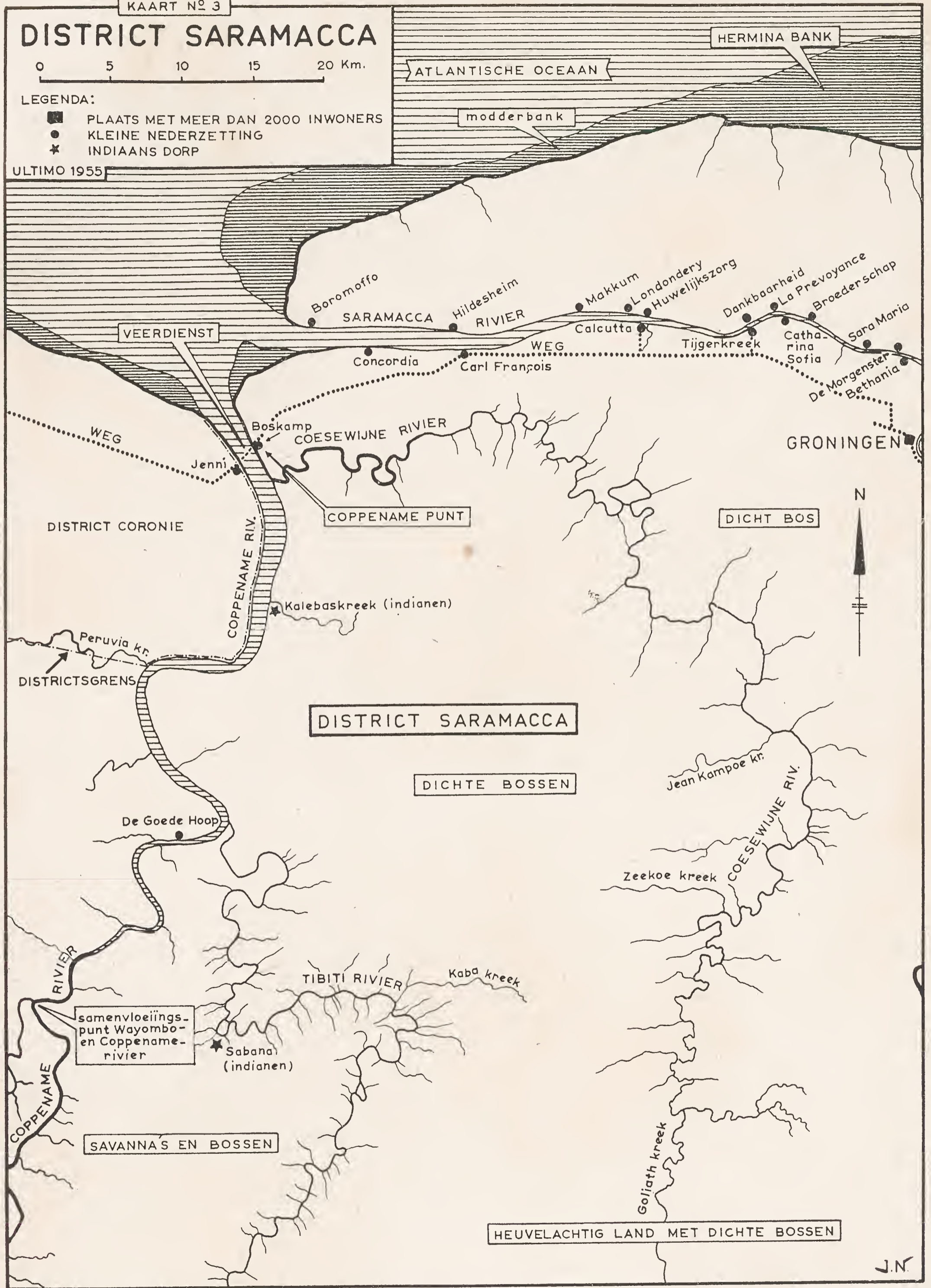
DISTRICT SARAMACCA

0 5 10 15 20 Km.

LEGENDA:

- PLAATS MET MEER DAN 2000 INWONERS
- KLEINE NEDERZETTING
- * INDIAANS DORP

ULTIMO 1955

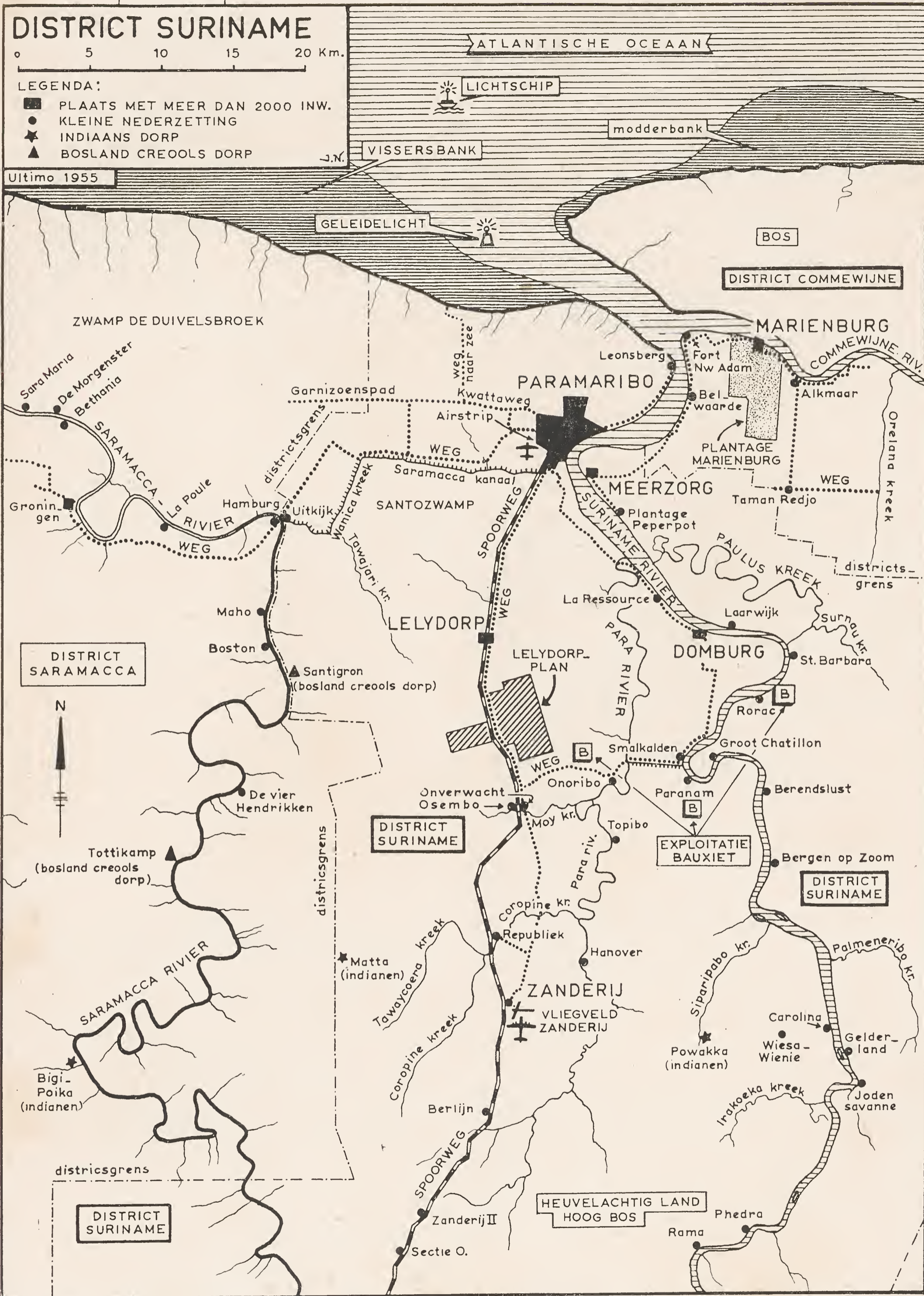
DISTRICT SURINAME

0 5 10 15 20 Km.

LEGENDA:

- PLAATS MET MEER DAN 2000 INW.
- KLEINE NEDERZETTING
- ★ INDIAANS DORP
- ▲ BOSLAND CREOOLS DORP

Uitimo 1955

DISTRICT SARAMACCA

DISTRICT SURINAME

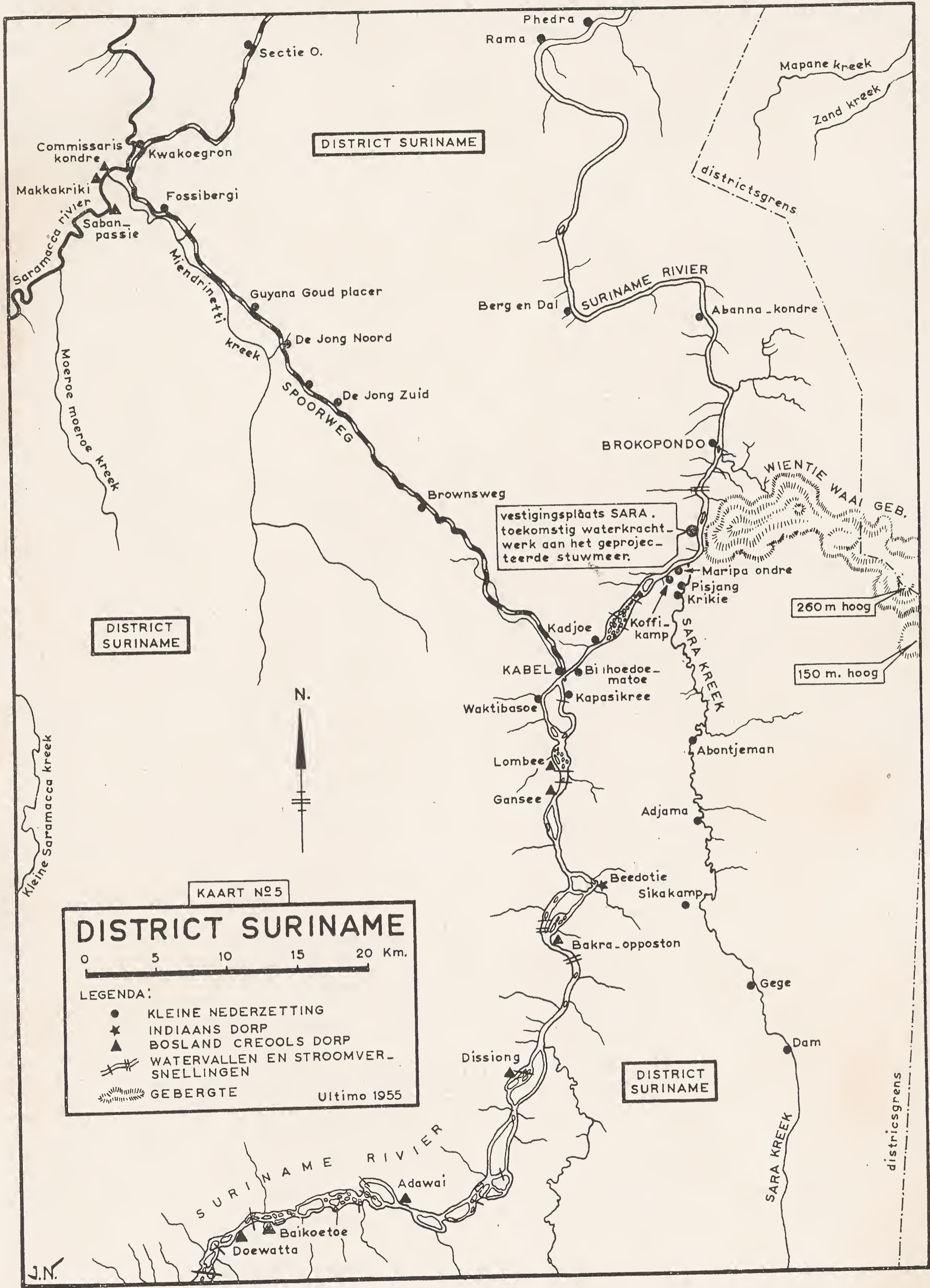
EXPLOITATIE BAUXIET

DISTRICT SURINAME

DISTRICT SURINAME

HEUVELACHTIG LAND HOOG BOS

DISTRICT SURINAME

DISTRICT SURINAME

DISTRICT SURINAME

KAART N°5

DISTRICT SURINAME

0 5 10 15 20 Km.

LEGENDA:

- KLEINE NEDERZETTING
- ★ INDIAANS DORP
- ▲ BOSLAND CREOLS DORP
- ≡≡≡ WATERVALLLEN EN STROOMVERSNELLINGEN
- ⋯⋯⋯ GEBERGTE

Ultimo 1955

J.N.

vestigingsplaats SARA. toekomstig waterkrachtwerk aan het geprojecteerde stuwmeer.

260 m hoog

150 m. hoog

districtsgrens

districtsgrens

districtsgrens

N.

Kleine Saramacca kreek

Mapane kreek
Zand kreek

WIENTIE WAAL GEB.

Commissaris kondre
Makkakriki
Saramacca rivier
Saban-passie

Sectie O.

Phedra
Rama

Berg en Dal
SURINAME RIVIER
Abanna-kondre

Guyana Goud placer

De Jong Noord

De Jong Zuid

SPOORWEG

Brownsweg

BROKOPONDO

vestigingsplaats SARA. toekomstig waterkrachtwerk aan het geprojecteerde stuwmeer.

Maripa ondre
Pisjang Kriekie

Kadjoe
Koffi-kamp

KABEL
Bi ihoedoe-matoe

Waktibasoe
Kapasikree

Lombee

Gansee

Abontjeman

Adjama

Beedotie
Sikakamp

Bakra-opposton

Gege

Dam

Dissiong

SURINAME RIVIER

Adawai

Baikoetoe
Doewatta

SARA KREEK

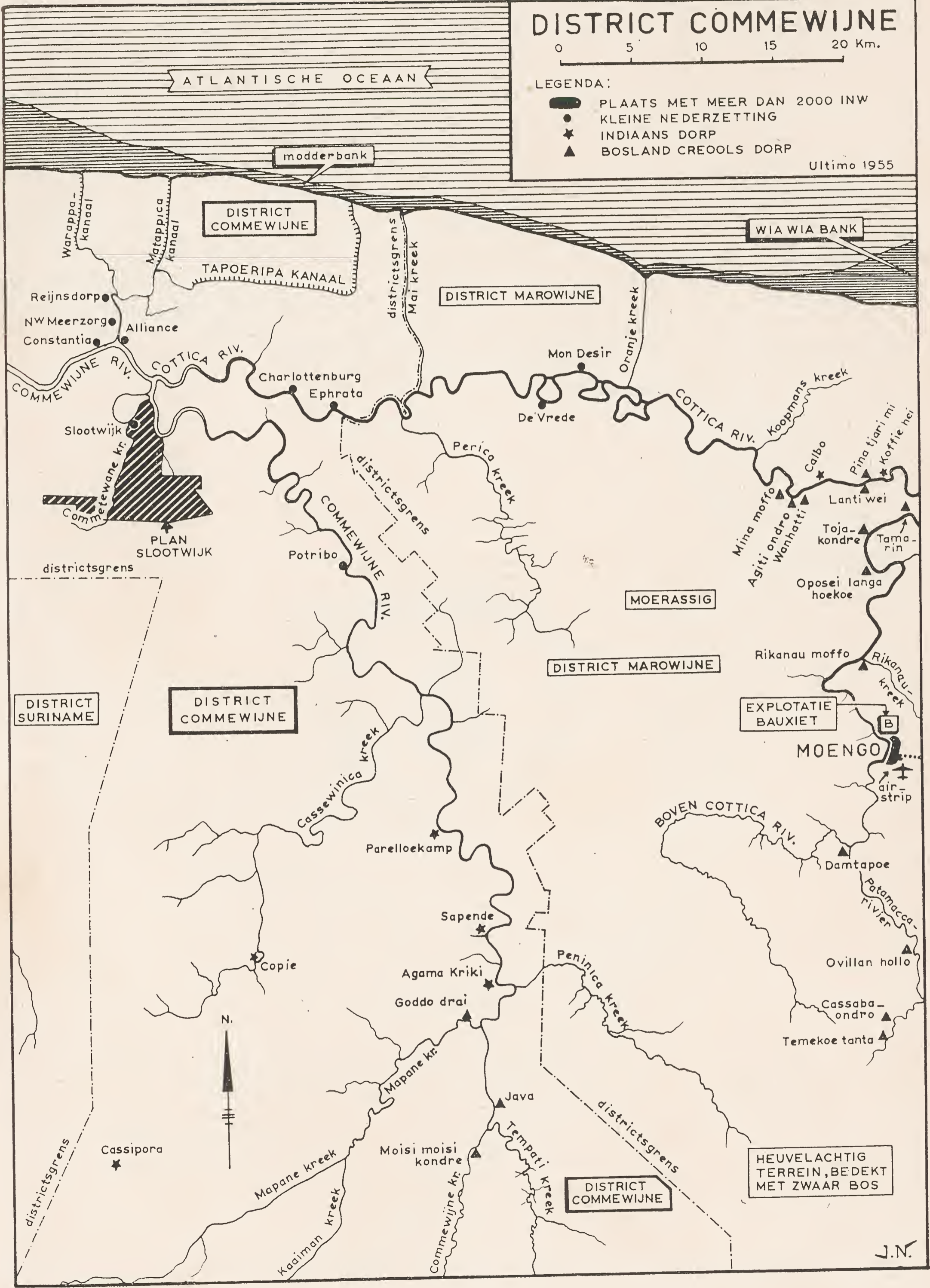
DISTRICT COMMEWIJNE

0 5 10 15 20 Km.

LEGENDA:

- PLAATS MET MEER DAN 2000 INW
- KLEINE NEDERZETTING
- INDIAANS DORP
- BOSLAND CREOOLS DORP

Ultimo 1955

HEUVELACHTIG TERREIN, BEDEKT MET ZWAAR BOS

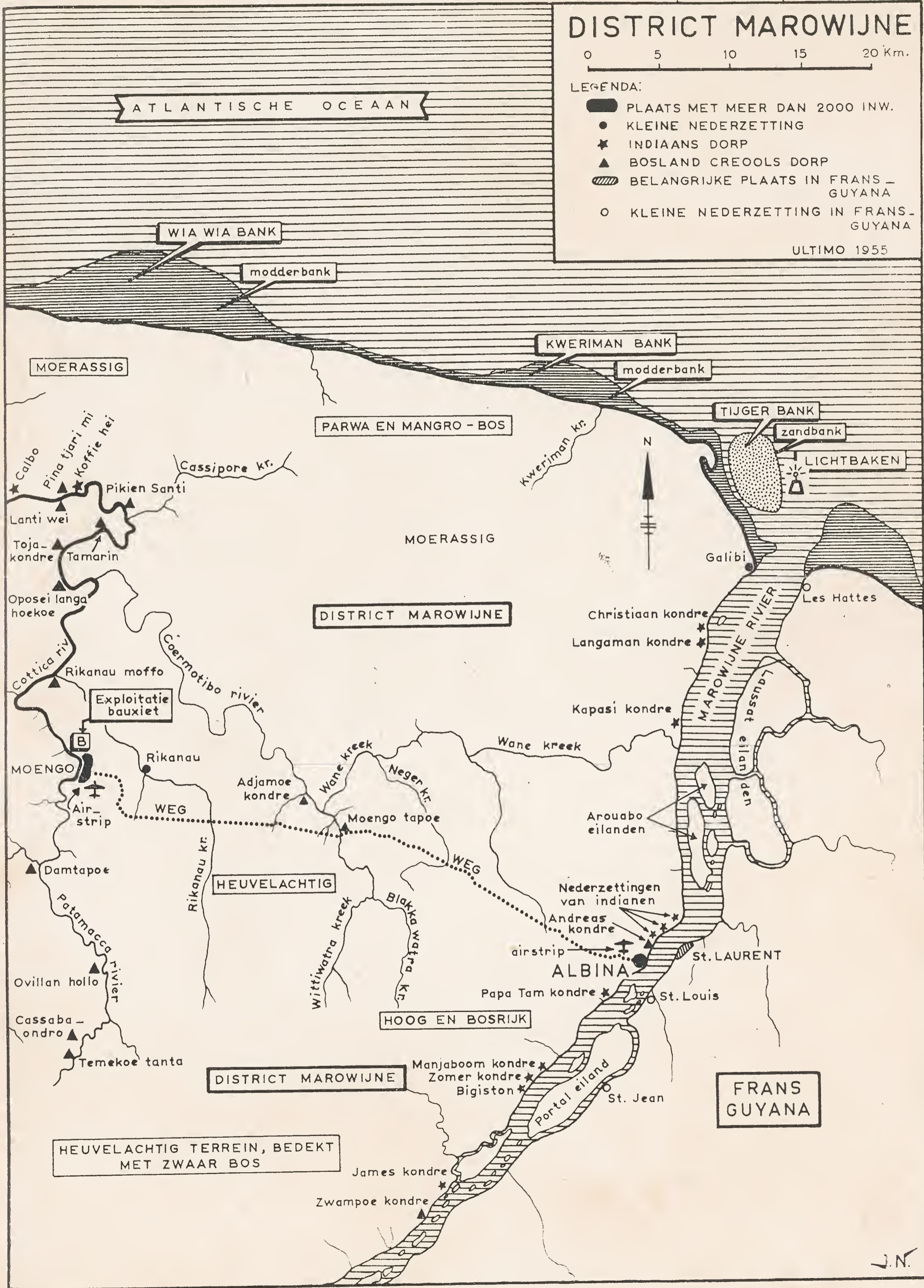
DISTRICT MAROWIJNE

0 5 10 15 20 Km.

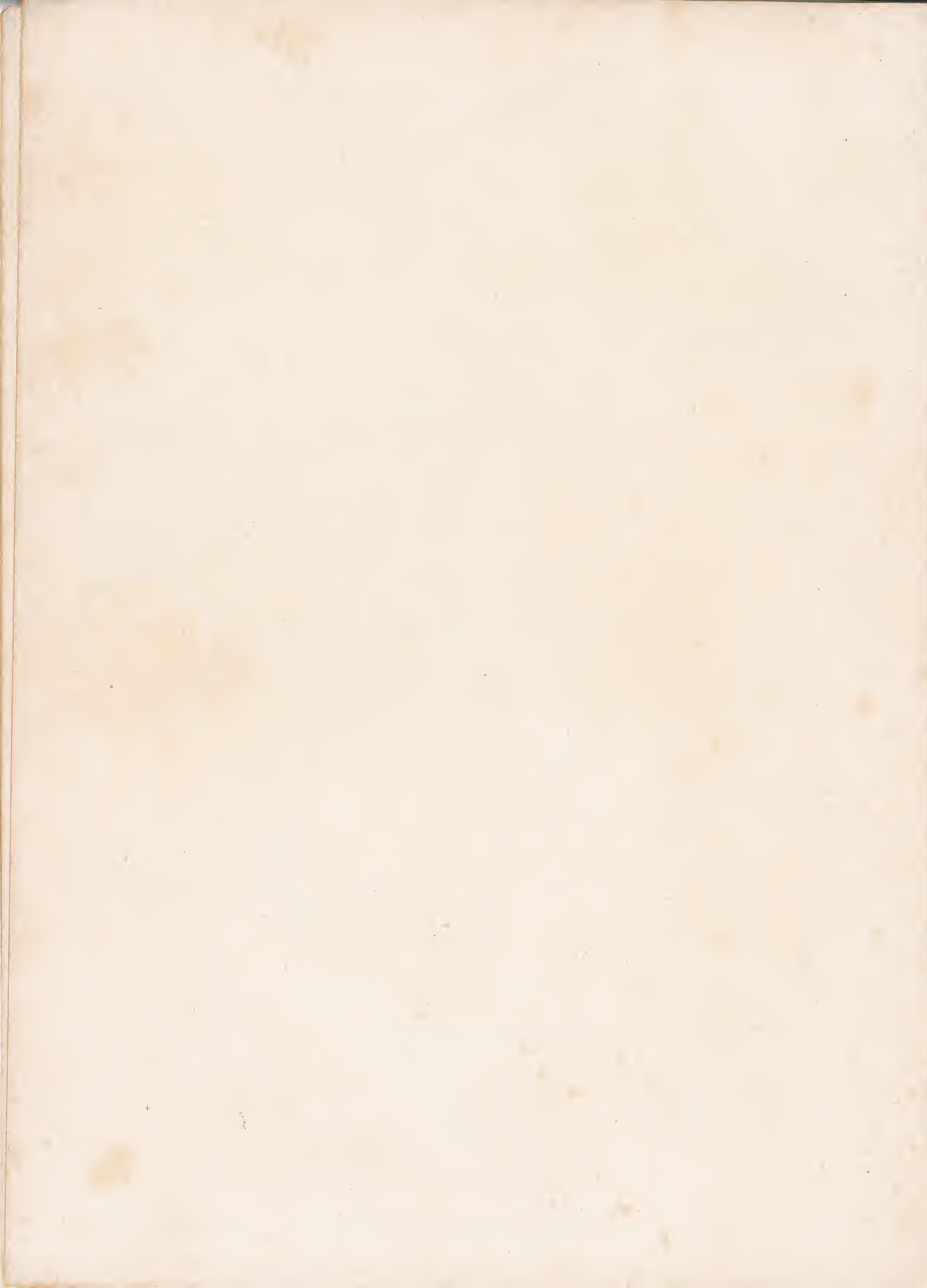
LEGENDA:

- PLAATS MET MEER DAN 2000 INW.
- KLEINE NEDERZETTING
- INDIAANS DORP
- BOSLAND CREOOLS DORP
- BELANGRIJKE PLAATS IN FRANS - GUYANA
- KLEINE NEDERZETTING IN FRANS - GUYANA

ULTIMO 1955

J.N.

Het Ministerie van Overzeese Rijksdelen geeft in de radio-rubriek 'Rijksdelen Overzee' voorlichting over deze landen.

De onderwerpen van deze rubriek liggen op het terrein van Cultuur, Historie, Economie, Staatskunde, Sociale vraagstukken en Geografie.

De hieraan verbonden correspondentieclub 'De brievenbus gaat open' biedt aan de Nederlandse jeugd gelegenheid zelf in contact te treden met de jeugd in de Overzeese Rijksdelen.

Het correspondentie adres voor de rubriek is Postbus 115, Den Haag.

